

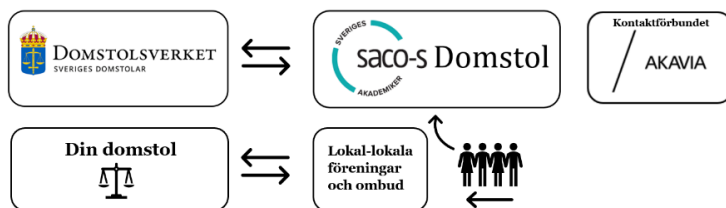
Verksamhetsberättelse för Saco-S Domstol verksamhetsåren 2023 till 2025

Inledning

Saco-S är en förhandlingsorganisation för statligt anställda akademiker. Saco-S driver frågor på central nivå med Arbetsgivarverket som motpart, och består av 18 Sacoförbund. Tillsammans företräds dryga 90 000 akademiker. Som medlem i ett Sacoförbund omfattas du av Saco-S förhandlingsverksamhet. Föreningen Saco-S Domstol bildades den 7 april 2016 och företräder medlemmarna i de Sacoförbund som är representerade inom Sveriges Domstolar. Akavia (fd. Jusek och Civilekonomerna) är vårt kontaktförbund.

Inom Sveriges Domstolar finns två nivåer av fackligt arbete. Saco-S Domstol arbetar på lokal nivå där framförallt övergripande arbetsmiljö- eller avtalsfrågor som berör hela Sveriges Domstolar hanteras. Saco-S Domstol tecknar de lokala kollektivavtalen som gäller för hela Sveriges Domstolar. På många myndigheter inom Sveriges Domstolar finns lokal-lokala föreningar, så kallade Saco-S föreningar, som företräder alla medlemmar i Saco-S förbunden på just den arbetsplatsen och tecknar avtal, exempelvis arbetstidsavtal, som gäller för den domstolen. Det finns också domstolar med fackligt ombud, som agerar i likhet med föreningarna. Saco-S Domstol och emellanåt Akavia stöttar både föreningar och ombud i det fackliga arbetet på arbetsplatsen. Saco-S Domstol bistår domstolar även där det inte finns fackligt ombud eller förening genom att delta vid MBL-information eller liknande samt emellanåt även teckna lokal-lokala avtal, som arbetstidsavtal.

Skiss över partsförhållandena inom Sveriges Domstolar

Styrelsen

Styrelsen har, under verksamhetsåren 2023–2025, bestått av

Elisabeth Åberg	<i>Rådman</i>	Nacka tingsrätt	Ordförande
Hanna Jönarp	<i>Föredragande jurist</i>	Förvaltningsrätten i Karlstad	Vice ordförande
Göran Hansson	<i>Rådman</i>	Alingsås tingsrätt	Ledamot
Anna Kronander	<i>Kommunikatör</i>	Domstolsverket	Ledamot
Fredrik Nydén	<i>Rådman</i>	Södertörns tingsrätt	Ledamot
Stellan Gylestam	<i>Hovrättsråd</i>	Göta hovrätt	Ledamot
Elvis Hajdarevic	<i>Föredragande jurist/Rättslig expert</i>	Förvaltningsrätten i Malmö	Ledamot
Hannes Magnergård	<i>Rådman</i>	Västmanlands tingsrätt	Ledamot
Christin Lunning	<i>Verksamhetsutvecklare/assessor</i>	Domstolsverket	Ledamot
Cecilia Ashori-Mehrandjani	<i>Tingsnotarie</i>	Norrköpings tingsrätt	Ledamot
Maria Peldius	<i>Domstolshandläggare</i>	Förvaltningsrätten i Stockholm	Ledamot
Denise Brantefelt	<i>Föredragande jurist</i>	Kammarrätten i Stockholm	Adj. Ledamot (våren 2024ff)

Samtliga i styrelsen har haft varierande grad av facklig tid för sitt uppdrag under perioden, från heltidsuppdrag till viss procentuell tid. Under verksamhetsperioden har det varit minst två-tre ledamöter med heltidsuppdrag. Styrelsen har sammanträtt vid ett femtontal tillfällen företrädesvis digitalt, under respektive år. Under perioden har styrelseinternat, lunch till lunch, genomförts vid två tillfällen samt ytterligare några heldagsmöten. Därtill har styrelsen haft regelbunden kontakt per e-post.

Förhandlare/Rådgivare

Ansvariga förhandlare/rådgivare på kontaktförbundet Akavia har under verksamhetsperioden varit Anna Westling och Heidi Wiik.

Arbetsmiljö m.m.

Saco-S Domstol har återkommande belyst olika arbetsmiljöfrågor vid samverkansmöten med Domstolsverket och även vid andra specifika arbetsmiljömöten för att verka för en bättre arbetsmiljö inom Sveriges Domstolar. Saco-S Domstol har aktivt deltagit i arbetsmiljöarbetet på domstolar runt om i landet vid både fysiska och digitala möten,

därutöver har Saco-S Domstol även deltagit i och lämnat synpunkter i andra frågor med betydelse för verksamheten.

Eftersom kompetensförsörjningsfrågan har stor betydelse för arbetsmiljön har Saco-S Domstol under perioden arbetat mycket med kompetensförsörjningsfrågor i syfte att bidra i frågor kring hur vi får en bättre arbetsmiljö och bättre kan "kompetensförsörja" inom Sveriges Domstolar.

Saco-S Domstol har återkommande lämnat synpunkter i frågor rörande framför allt notarier och dömande personal, samt bidragit genom remissyttranden i allt från frågor med koppling till förändringar rörande notarietkollektivet till Grundlags- och Domarutredningen, antingen enskilt eller i samarbete med Akavia.

Under senhösten 2023 mailade, med hjälp av Akavia, en enkät ut med frågor med koppling till arbetsbelastning och -miljö samt kompetensförsörjning till samtliga ordinarie domare och hyresråd samt domare under utbildning. Då vi fick en mycket hög svarsfrekvens har vi tillsammans med Akavia kunnat sammanställa [en rapport](#) utifrån enkätsvaren. Vi har vidare fortsatt arbetet med att sprida resultatet vid bland annat möten med Domstolsverket och GD, förtroendevalda och medlemmar vid domstolsbesök samt i mailutskick. Vi har en mängd användbart material som vi kommer att arbeta vidare med i olika former också under 2025.

Arbete med koppling till lön

Under verksamhetsperioden har Saco-S Domstol fortsatt arbetet med ett förbättrat lönebildningsarbete på både lokal och lokal-lokal nivå. Syftet har varit att försöka tydliggöra vikten av en fungerande lönebildningsprocess. Vi har på lokal nivå bidragit till förtydliganden i arbetsmaterial inför revisions- och lönebildningsarbete.

I samband med att de årliga lönerevisionsförhandlingarna har avslutats har Saco-S Domstol vidare genomfört välbesökta utbildningstillfällen för fackligt förtroendevalda på domstolarna med syfte att kompetensutveckla inför domstolens kommande lönebildningsarbete i samband med revisionsarbetet. Vidare har nyhetsbrev med lönerevisionsinformation mailats ut till medlemmar.

Saco-S Domstol har också deltagit i den partsgemensamma uppföljningen av lönerevisionerna, tillsammans med företrädare för ST och Domstolsverket. I detta arbete har årligen gemensamt utvalda domstolar besökts där möten har hållits med arbetsgivarföreträdare och fackligt förtroendevalda utifrån frågeställningar rörande lönebildnings- och revisionsarbetet på domstolen/myndigheten. Syftet med besöken har varit att undersöka och följa upp hur lönebildnings- och revisionsarbetet hanteras på våra domstolar och myndigheter. Dessa uppföljningar har härefter, tillsammans med annat arbete, legat till grund för det fortsatta arbetet med förbättringsåtgärder för ett utvecklat lönebildnings- och revisionsarbete.

Parterna har under det partsgemensamma arbetet konstaterat att frågor om lönestrukturer inom Sveriges Domstolar fortsatt är centrala för såväl det strategiska kompetensförsörjnings- som lönebildningsarbetet. Saco-S Domstol har över tid genomlyst och jämfört lönestrukturerna på våra domstolar/ myndigheter över hela landet, vilket arbete har redogjorts för för Domstolsverket och i samband med revisionen 2024 genomförde Domstolsverket en s.k. riktad åtgärd vid ett antal domstolar i syfte att minska löneskillnaderna genom att höja medellönen för obefordrade råd. Det finns dock mer att göra med avseende på lönenivåerna inom Sveriges Domstolar. I detta sammanhang har Saco-S Domstol även fortsatt följa arbetet med processen för ingångslönesättning, vilken påverkar lönestrukturen på domstolen/myndigheten. Vidare kommer Saco-S Domstol även fortsättningsvis att bevaka och lyfta frågor med både Domstolsverket och arbetsgivare i övrigt, som kan ha betydelse för löneökningssutrymme och satsningar inom Sveriges Domstolar.

I samband med oenighetshanteringen avseende domarkollektivet har fortsatt frågor kring tillämpningen av det lokala löneavtalet uppkommit, framförallt rörande bedömningsgrunder för lönesättning av domare. I samband med revisionsförhandlingarna inför den 1 april 2025 har parterna enats om att snarast utöver att påbörja en översyn av det lokala löneavtalet även föra en fördjupad dialog avseende utveckling av lönebildningen samt grunderna för lönesättning och särskilt principerna för lönesättning av ordinarie domare och hyresråd.

Avtalsfrågor

Lokalt avtal om lokala omställningsmedel

Parterna har påbörjat en översyn av avtalet utifrån förändringar i det centrala Avtalet om omställningsmedel, vilket påverkar tillgängliga medel. Enligt lokalt kollektivavtal avsätts varje år pengar till s.k. omställningsmedel. Omställningsmedlen kan sökas för bland annat delpension och generationsväxling samt livs- och karriärutveckling kopplat till omställning av något slag.

Beredskapsavtal

Vad gäller kvälls- respektive helgberedskapen har uppföljning genomförts under åren och för närvarande sker en partsgemensam uppföljning, där återigen en enkät skickats ut med frågor rörande helgberedskapen och dess utformning samt någon fråga för framtiden. Det kommer att finnas anledning att återkomma i denna fråga under 2025.

Yrkesspecifika frågor

Domarfrågor

Under mandatperioden har stort fokus legat på kompetensförsörjningen och arbetssituationen för framför allt domarkåren. Som ett resultat av detta arbete kan omnämnas Rapporten [*En fråga om rättssäkerhet*](#), vilken vi har gjort i samarbete med Akavia.

Saco-S Domstol har vidare bland annat deltagit i webinarie på Akavia rörande oberoende frågor för domstol och domare, i samarbete med Akavia i artiklar rörande kompetensförsörjningsproblemen, vid möte med justitieministern tillsammans med företrädare från bland annat Domstolsverket och Domarförbundet samt vid möten med utredare i Domarutredningen, tillsammans med företrädare från Akavia, Saco, TCO och ST. Vidare har vi också haft möte med företrädare för centrala Saco-S rörande lönesättningsfrågor.

Saco-S Domstol har under perioden arrangerat träffar för förtroendevalda domare där kompetensförsörjnings- och arbetsmiljöfrågor samt lönesättning stått på agendan.

Notariefrågor

Under 2023 har vår senaste Notarierapport [*Hur är det att vara notarie?*](#) publicerats med hjälp av Akavia. Vi har också sammanställt en särskild analys, *Saco-S Domstols analys utifrån enkätsvaren*, som också den går att ta del av.

Saco-S Domstol har under hela verksamhetsperioden i olika sammanhang fortsatt belysa och bevaka frågor rörande notariernas situation. I möten med Domstolsverket har särskilt frågor kring notariernas arbetsmiljö, utbildning, betygssättning, arbetstid och övrigt innehåll i tjänsten behandlats. I likhet med tidigare verksamhetsperioder har Saco-S Domstol arbetat för att avskaffa notariebetygen. Under åren 2021–2022 utarbetade Saco-S Domstol ett utkast till en central notariatjänstgöringsplan tillsammans med Domstolsverket. Arbetet med planen pausades dock under våren 2022, för att under 2024 återupptas av Domstolsverket. En mall för en notariatjänstgöringsplan kommer att tillgängliggöras för domstolarna.

Under mandatperioden har det förevarit ett flertal möten med Domstolsverket rörande bland annat förändringsförslag kring notarieantagningen. Saco-S Domstol har vid dessa möten återkommande framfört synpunkter allt i syfte att bidra med kunskap utifrån den input i notariefrågan som inkommit till Saco-S Domstol, framförallt genom enkätsvar vilka återspeglas i Notarierapporten men också genom möten med notaries.

Beredningsjurister

Vårt projekt som avsåg att genomlysa beredningsjuristtjänsten avslutades under mars 2023 genom slutrapporten *Ett liv i rörelse – Del 1 och Del 2*. Slutrapporten har i olika sammanhang därefter belysts i möten, framför allt kring kompetensförsörjningsfrågor med Domstolsverket, domstolschefer, vid nätverksträffar med förtroendevalda och för medlemmar vid besök på domstolar.

Medlemsvård

Nyhetsbrev och medlemsutskick

Majoriteten av de utskick som har gjorts till medlemmar har skett genom nyhetsbrev med "senaste nytt". I utskick har vi fortsatt påminna mottagarna om att uppdatera

uppgifter om sin arbetsgivare för att Akavia och andra sacoförbund ska kunna hålla ett bättre uppdaterat medlemsregister. Detta har gett ett positivt resultat.

Introduktionskurs för nyanställda notarier

Saco-S Domstol har fortsatt medverka på Introduktionskurs för nyanställda notarier ca. två gånger per månad. Under framförallt 2024 fram till nu har majoriteten av dessa pass kunnat genomföras fysiskt, vilket har uppskattats av deltagare och kursansvariga. Vi har då informerat om bland annat arbetstid, utbildning och handledning samt om den fackliga verksamheten inom Sveriges Domstolar. Vi mailar även ut material som vi tagit fram i samråd med Akavia, *Från utbildning till utväxling – för dig som är notarie*, och Domstolsverkets riktlinjer, *Att handleda notarier*.

Domstolsbesök

Representanter för Saco-S Domstol har under perioden besökt ett flertal domstolar (ca 25–30) för nätverksträffar och medlemsträffar i syfte att utöver att efterhöra hur arbetssituationen ser ut, även få input i de frågor som engagerar samt att informera om och öka intresset för det fackliga arbetet på våra domstolar.

Stöd i medlemsärenden

Saco-S Domstol har genom några av styrelseledamöterna lämnat särskilt stöd till medlemmar ur samtliga yrkeskategorier kring specifika arbetsmiljö- och arbetsbelastningsfrågor samt i arbetsrättsligt relaterade frågeställningar exempelvis rehabilitering efter sjukskrivning, följder av omorganiseringar eller liknande.

Lokal-lokalt fackligt arbete

Lokal-lokala ombud

Saco-S Domstol har bistått fackombud med både utbildningar och utskick av material rörande rollen som förtroendevalda. Vi har också i stor omfattning stöttat lokal-lokalt förtroendevalda i förhandlingar avseende samverkans- och arbetstidsavtal, i individärenden, vid omorganisationer, i arbetsmiljöfrågor och andra fackliga frågor.

Nätverksträffar för förtroendevalda

Under verksamhetsperioden har Saco-S Domstol också genomfört välbesökta regionala nätverksträffar med förtroendevalda på plats i Göteborg, Malmö, Helsingborg, Jönköping, Stockholm, Sundsvall och Härnösand. Det övergripande syftet med träffarna har varit att informera, utbilda och stärka det fackliga arbetet men också föra diskussioner om aktuella frågor. Träffarna har även varit en möjlighet för lokal-lokalt förtroendevalda att utbyta erfarenheter och knyta kontakter sinsemellan. Under våren 2024 startades även nätverksträffar upp för ordförandena i våra lokal-lokala föreningar, vilka även dessa har varit välbesökta.

Det har vid några tillfällen också genomförts träffar specifikt för förtroendevalda domare där utöver kompetensförsörjnings- och arbetsmiljöfrågor samt lönesättning även

frågan om oberoende domare diskuterats. Det har även varit träffar för förtroendevalda notarier med inriktning på notariernas situation.

Samarbete med extern part

Saco-S Domstol har deltagit i påverkansarbete tillsammans med Akavia och emellanåt även med andra Saco-S föreningar inom rättsväsendet vid möten med bland annat Justitiedepartementet och genom artiklar i olika organ, bland annat Svenska Dagbladet, Aftonbladet, TT och Dagens Juridik. Vi har även i andra sammanhang lyft frågor kring exempelvis Sveriges Domstolars budgetproblematik, arbetsbelastningen och arbetsmiljön, notarieutbildningen och kompetensförsörjningsbehoven inom Sveriges Domstolar.

Saco-S Domstol har aktivt deltagit i flera remissarbeten ensamt eller tillsammans med Akavia angående utredningar som berör rättsväsendets områden, framför allt utredningar som kan ha betydelse ur fackligt hänseende, men också rent arbetsrelaterade frågor av betydelse för arbetsmiljön eller arbetsbelastningen. Vidare frågor som exempelvis rört säkerhetskontroller, domstolars/domares självständighet, notarietjänstgöringen och Notarienämnden. Exempel på utredning är Grundlagsutredningen (Förstärkt skydd för demokratin och domstolarnas oberoende SOU 2023:12) och Domarutredningen (Ju 2024:07) samt vissa frågor där Domstolsverket till Justitiedepartementet insänt hemställan om förändringar exempelvis rörande notarier och förändringar på annat sätt rörande arbetssättet eller liknande inom domstolsslagen. Vidare har vi även varit involverade i frågor som rör andra typer av större verksamhetsförändringar såsom exempelvis frågor kring konkurshanteringen inom Sveriges Domstolar.

Övriga frågor

Under verksamhetsperioden har styrelsen kontinuerligt erhållit frågor via vår funktionsbrevlåda Saco-S.Domstol@dom.se. Frågorna har till största del rört lokal-lokal-fackliga frågor, arbetsmiljöfrågor, arbetsbelastning, lön, individärenden och anställningsvillkor.

Saco har genomfört en översyn av webben för Saco-S föreningarnas hemsidor. Saco-S Domstol kommer tills vidare i större utsträckning använda Intranätet och Sacofliken för information, utöver mailutskick till förtroendevalda och medlemmar.

Styrelsen i Saco-S Domstol, februari 2025.